

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan Natuurwaarden

Lommelsedijk 9 te Luyksgestel

Rapportnummer 13-0036

www.starobv.nl

Quickscan Natuurwaarden

Lommelsedijk 9 te Luyksgestel

februari 2013

Rapportnummer: 13-0036

In opdracht van: Theuws Metaal BV
Zoeferbeemd 7
5575 CE Luyksgestel

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Zorgplicht	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Plangebied	7
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	7
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode	11
4	Natuurwaarden	12
4.1	Beschermde gebieden	12
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Mieren en kevers	14
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Reptielen en amfibieën	15
4.2.6	Vogels	16
4.2.7	Zoogdieren	17
5	Conclusies	19
	Geraadpleegde bronnen	21
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen om aan de Lommelsedijk 9 te Luyksgestel een pand te slopen en hiervoor in de plaats een nieuw bedrijfspand te bouwen. Tevens wordt het omliggende terrein opnieuw ingericht. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de in het gebied aanwezige natuurwaarden. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

Voor een deel van het huidige plangebied, het oorspronkelijke plangebied, is reeds in 2009 een quickscan natuurwaarden uitgevoerd (Staro Natuur en Buitengebied 2009). Naar aanleiding van deze quickscan is in 2010 een vleermuisonderzoek uitgevoerd (Staro Natuur en Buitengebied 2010). Nu het plangebied is uitgebreid ten opzichte van de situatie in 2009, is voor het uitbreidingsdeel eveneens een quickscan natuurwaarden nodig. Bij het voorliggende onderzoek is het oorspronkelijke plangebied en het uitbreidingsdeel onderzocht en als één onderzoek in dit rapport beschreven. Voor het oorspronkelijke plangebied kan dit worden gezien als een update van het onderzoek van 2009.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten in het plangebied die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke eventuele maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden, om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (ex. artikel 2) opgenomen: “een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die

redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Bergeijk, circa een kilometer ten zuiden van de kern Luyksgestel. De locatie is gelegen ten oosten van de Lommelsedijk, welke een doorgaande weg is tussen Luyksgestel en de grens met België. Het buitengebied wordt gevormd door een afwisselend landschap van bossen en gronden die een agrarisch gebruik kennen.

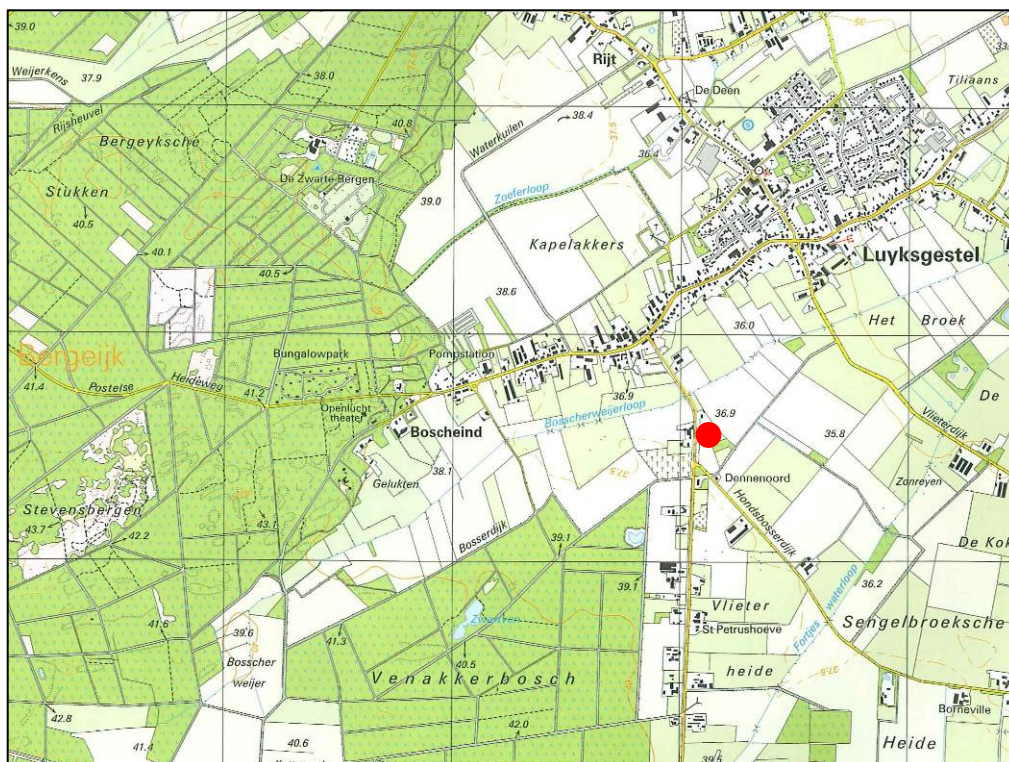
Het plangebied omvat de percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Luyksgestel, sectie F, percelen 964, 604, 605 en 80 (gedeeltelijk). Het plangebied wordt als volgt begrensd:

- + in het noorden: de loop van de beek Bosscherweijerloop;
- + in het noordoosten: agrarisch, open gebied;
- + in het zuiden: deels bos en deels het tracé van een zandpad dat loopt van de Hondsbosserdijk naar de Vlieterdijk;
- + in het westen: de Lommelsedijk.

Het plangebied bestaat uit het bestaande bedrijfspand met daar omheen verhard terrein. Verder behoort het perceel met een bedrijfswoning met bijbehorende tuin tot het plangebied. Daarnaast bestaat het plangebied uit een deel van een maisakker en een stukje grasland.

Eén en ander is weergegeven in een foto-impressie op pagina 8.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Figuur 2 geeft de begrenzing van het plangebied weer.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rode stip)

Figuur 2. Begrenzing plangebied

Foto 1. Bosscherweijerloop, grens plangebied

Foto 2. Maisakker

Foto 3. Grasland

Foto4. Bedrijfswoning

Foto 5. Te slopen bedrijfspand

Foto 6. Terrein rond bedrijfspand

Foto 7. Bosje aan zuidkant plangebied

Foto 8. Zandpad langs plangebied met aangrenzend agrarisch gebied

2.2 Voorgenomen plannen

In de toekomst wordt nieuwbouw van een bedrijfspand gerealiseerd. Ten behoeve hiervan wordt het bestaande bedrijfspand gesloopt. In de nieuwe situatie zal het terrein rond het nieuwe bedrijfspand worden benut voor opslag van materialen. Dit deel van het terrein wordt verhard.

In verband met de landschappelijke inpassing wordt het gehele plangebied heringericht. Daarbij worden groene structuren aangeplant. In figuur 3 is het plan weergegeven.

Figuur 3. Nieuwe situatie

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast zijn gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 18 februari 2013 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: zonnig, droog en circa 5 graden Celsius.

4 Natuurwaarden

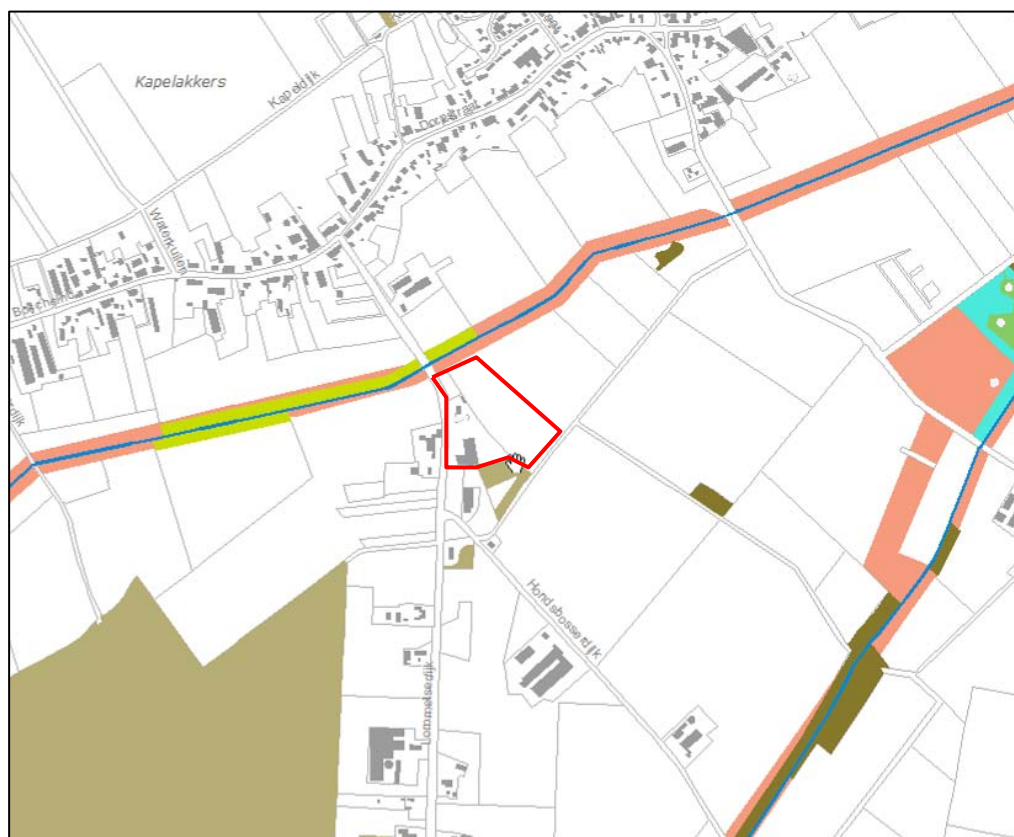
4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat op ongeveer een twee kilometer ten oosten van het plangebied het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux ligt. Op ongeveer twee kilometer ten zuiden ligt in België het Natura 2000-gebied Valleigebied van de Kleine Nete en op ongeveer tweeëneenhalve kilometer ten zuidoosten ligt eveneens in België het Natura 2000-gebied Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse heide, Warmbeek en Wateringen.

Ecologische Hoofdstructuur

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Noord-Brabant maakt het plangebied geen deel uit van de EHS (figuur 4). Het ten zuiden van het plangebied gelegen bosje en de waterloop ten noorden van het plangebied behoren wel tot de EHS.

Figuur 4. Plangebied (rood) ten opzichte van de EHS (gekleurde delen). Bron: www.brabant.nl

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt buiten de EHS en op 2 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Voorgenomen plannen zullen gezien de kleinschalige aard ervan en de afstand tot de Natura 2000-gebieden geen effect hierop hebben. Het plangebied grenst in het noorden en het zuiden aan de EHS. Vanwege de aard van de voorgenomen plannen worden er geen negatieve effecten verwacht op de EHS. De

groene inrichting van het noordelijke deel van het plangebied kan het aangrenzende EHS-gebied versterken, waardoor mogelijk een positief effect ontstaat.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het grasland, de slootkant en het talud van de beek bestaan uit soorten van matig voedselrijke milieus. Op het verharde terrein rond het bedrijfspand zijn alleen enkele algemene ruigtekruiden aangetroffen. Van de maisakker is het niet aannemelijk dat hier beschermde plantensoorten voorkomen. Mogelijk komt in de kruidenrand tussen het verharde terrein en de akker en tussen het bosje en de akker de beschermde soort brede wespenorchis (FFtabel 1) voor.

Effectbeoordeling

Als gevolg van de voorgenomen plannen verdwijnt de huidige kruidenrand waar mogelijk de beschermde brede wespenorchis voorkomt. Dit heeft een negatief effect op de mogelijk voorkomende individuen van deze soort. Het voorgenomen plan voorziet in de aanleg van bos, aansluitend op het bestaande bosje net buiten het plangebied. Hierdoor ontstaat een groter gebied wat potentieel geschikt is als leefgebied voor de brede wespenorchis wat een positief effect heeft op de populatie van deze soort.

Mitigerende maatregelen

De mogelijk voorkomende beschermde brede wespenorchis is een soort uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen uit te voeren voor de brede wespenorchis.

Conclusie

In het plangebied komt mogelijk de beschermde soort brede wespenorchis voor. Voor deze soort uit FFtabel 1 geldt een vrijstelling en het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006), de website vlindernet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat in de ruimere omgeving van het plangebied heideblauwtje en keizersmantel (alle twee FFtabel 3) voorkomen. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het

plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002) en de website libellennet.nl blijkt dat tot een afstand van vijf kilometer van het plangebied geen beschermde libelsoorten voorkomen. Uit het veldbezoek blijkt dat er geen geschikte biotopen in het plangebied aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde libelsoorten. Mogelijk foerageren algemene libelsoorten in het plangebied en vinden ze voortplantingshabitat in de Bosscherweijerloop.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten voor in het plangebied.

4.2.3 *Mieren en kevers*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. Dit type water is in het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

4.2.4 *Vissen*

Uit de Vissenatlas Noord-Brabant (Brouwer et al. 2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied (1 – 5 km) de beschermde vissoort beekprik (FFtabel 3) voorkomt. Uit het veldbezoek blijkt dat het niet is uit te sluiten dat de beekprik voorkomt in de Bosscherweijerloop. De sloot tussen het plangebied en de Lommelsedijk is niet geschikt voor de beekprik. Andere beschermde vissoorten worden op basis van de aanwezige biotopen niet verwacht.

Effectbeoordeling

De Bosscherweijerloop ligt op de grens van het plangebied. Volgens de voorgenomen plannen blijft de beek ongewijzigd. Er treden zodoende geen effecten aan de mogelijk in de beek voorkomende beekprik.

Indien wel aan de beek gewerkt gaat worden dient onderzocht te worden of de beekprik daadwerkelijk voorkomt en welke effecten deze soort van het werk zal ondervinden.

Mitigerende maatregelen

Aangezien er geen negatieve effecten zijn te verwachten op de beekprik, hoeven er geen mitigerende maatregelen te worden genomen.

Conclusie

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde vissoort beekprik (FFtabel 3). Op basis van het uitgevoerde veldbezoek is niet uit te sluiten dat deze vissoort ook in de Bosscherweijerloop voorkomt. Andere beschermde vissoorten worden niet verwacht.

Volgens de voorgenomen plannen zullen geen werkzaamheden plaatsvinden aan de Bosscherweijerloop. Zodoende treden geen negatieve effecten op aan de mogelijk voorkomende beekprik, waardoor het niet nodig is om mitigerende maatregelen te nemen.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van RAVON en de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander (FFtabel 1), gewone pad (FFtabel 1), bruine kikker (FFtabel 1), bastaardkikker (FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), poelkikker (FFtabel 3), heikikker (FFtabel 3) en vinpootsalamander (FFtabel 3).

Volgens de gegevens van RAVON en de NDFF komt op een afstand van 0 tot 1 kilometer van het plangebied de reptielsoort levendbarende hagedis (FFtabel 2) voor.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Het is aannemelijk dat bruine kikker en gewone pad van tabel 1 van de Flora -en faunawet in het plangebied landbiotoop vinden. Deze soorten en de kleine watersalamander en de bastaardkikker kunnen voortplantingsbiotoop hebben in de Bosscherweijerloop en de sloot.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het voorkomen van de soorten Alpenwatersalamander, poelkikker, heikikker en vinpootsalamander in het plangebied is uit te sluiten. Deze soorten stellen eisen aan hun voortplantingswater en landhabitat waar (de omgeving van) het plangebied niet aan voldoet.

Het voorkomen van de beschermde reptielsoort levendbarende hagedis in het plangebied is uit te sluiten. Deze soort leeft bij voorkeur op enigszins vochtige heide of heide met vennen en in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. Deze biotopen ontbreken in het plangebied.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen kunnen gevolgen hebben voor de algemene soorten amfibieën van FFtabel 1 die waarschijnlijk in het plangebied voorkomen. Tijdens de aanlegfase verdwijnt mogelijk een deel van hun leefgebied. In de gebruiksfase is het heringerichte terrein, met uitzondering van het verharde deel, geschikt als landhabitat voor deze soorten. Door de aanleg van een vijver wordt het gebied mogelijk aantrekkelijker voor amfibieën.

Mitigerende maatregelen

Het is niet noodzakelijk te mitigeren voor soorten van FFtabel 1.

Conclusie

In het plangebied komen mogelijk soorten amfibieën van FFtabel 1 voor. De plannen kunnen gevolgen hebben voor deze soorten. Het is niet noodzakelijk om te mitigeren voor soorten van FFtabel 1. Het plangebied biedt geen geschikte biotopen voor zwaardere beschermde amfibieën uit FFtabel 2 en 3. Ook voor de reptielsoort levendbarende hagedis (FFtabel 2) biedt het plangebied geen geschikt leefgebied.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en de directe omgeving daarvan enkele algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen, waaronder kauw, merel, koolmees en pimpelmees. Er zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten aangetroffen.

Het te slopen bedrijfspand biedt onder de overkapping mogelijk broedgelegenheid aan enkele algemene vogelsoorten, zoals houtduif. Er zijn echter geen nesten waargenomen aan het pand.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Er is door het vrijwel ontbreken van opgaande begroeiing, weinig tot geen geschikt broedgebied in het plangebied aanwezig.

Effectbeoordeling

Als gevolg van de voorgenomen plannen verdwijnt tijdens de aanlegfase mogelijk foerageergebied van algemeen voorkomende vogelsoorten. In de directe omgeving blijft echter voldoende geschikt foerageergebied behouden. In de nieuwe situatie kunnen algemene vogelsoorten weer foerageren in het plangebied. Daarnaast ontstaat er in de nieuwe situatie ook broedgebied voor algemene vogelsoorten.

Door de sloop van het pand verdwijnt mogelijk broedgelegenheid voor enkele algemene vogelsoorten. In de omgeving blijft echter voldoende geschikt broedgebied voor deze soorten bestaan.

De ontwikkeling zal derhalve geen effect hebben op algemene broedvogels. Indien bomen en/of struiken worden gekapt en het pand wordt gesloopt terwijl er vogels broeden, leidt dit tot verstoring.

Mitigerende maatregelen

Voor de meeste vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, versturende werkzaamheden, zoals het verwijderen van bomen en struiken, niet kunnen plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door eventueel noodzakelijke kap van bomen en/of struiken en de sloop van het pand buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli. Indien is vastgesteld dat er geen broedende vogels in het pand aanwezig zijn, mag er in het broedseizoen worden gesloopt.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Het te slopen pand biedt broedgelegenheid voor enkele algemene vogelsoorten. Rekening houdend met de hierboven beschreven mitigerende maatregelen, zullen de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op algemene vogels.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al. 1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, franjestaart, watervleermuis en gewone grootoorvleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het te slopen bedrijfspand is in potentie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De vleermuizen kunnen op verschillende locaties toegang tot het gebouw krijgen en kunnen onder andere verblijfplaatsen vinden achter de gevelbetimmering en in de spouwmuur.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel, mol, konijn en diverse muizensoorten (alle FFtabel 1).

Effectbeoordeling

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFtabel 1) het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. Tijdens de aanlegfase is het plangebied mogelijk (deels) niet geschikt als leefgebied van genoemde soorten. In de nieuwe situatie is het plangebied, met uitzondering van het verharde deel, geschikt als leefgebied voor de grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het te slopen bedrijfspand zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. In 2010 is reeds een vleermuisonderzoek uitgevoerd (Staro Natuur en Buitengebied 2010). De conclusie daarvan is:

“Uit de verrichte onderzoeken blijkt dat vleermuizen in en in de buurt van het terrein foerageren. Er blijven na de planontwikkeling echter voldoende foerageermogelijkheden over voor vleermuizen in en nabij het plangebied. De planontwikkeling heeft dus geen negatief effect op de foerageergelegenheid van vleermuizen.

Er zijn tijdens de onderzoeken geen kraamkolonies, paarverblijven en/of winterverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in en nabij het plangebied.

Het slopen van de bestaande bebouwing en het bouwen van nieuwbouw in het plangebied hebben geen significante negatieve effecten op vaste rust- en

verblijfplaatsen van vleermuizen, er is dus m.b.t. vleermuizen geen sprake van een overtreding op de Flora- en faunawet”.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect tot gevolg ten aanzien van foerageergebied en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Er hoeven daarom geen mitigerende maatregelen te worden genomen.

Conclusie

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Uit het vleermuisonderzoek van 2010 (Staro Natuur en Buitengebied 2010) blijkt dat het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied door vleermuizen en dat er geen vaste rust- en verblijfplaatsen in het te slopen bedrijfspand aanwezig zijn. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Op ongeveer twee kilometer ten oosten van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Op ongeveer twee kilometer ten zuiden ligt in België het Natura 2000-gebied Valleigebied van de Kleine Nete en op ongeveer tweeëneenhalve kilometer ten zuidoosten ligt eveneens in België het Natura 2000-gebied Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse heide, Warmbeek en Wateringen. Het plangebied ligt buiten de EHS, maar grenst daar in het zuiden en noorden wel aan. De voorgenomen plannen zullen gezien de kleinschaligheid van het project en de afstand tot de geen effect hebben op Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van de EHS zijn gezien de aard van het project geen negatieve effecten te verwachten, mogelijk ontstaat een positief effect vanwege de groene inrichting van het terrein in de nieuwe situatie.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Daarnaast komt mogelijk de plantensoort brede wespenorchis in het plangebied voor. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 3

Het is niet uit te sluiten dat in de Bosscherweijerloop de vissoort beekprik uit FFtabel 3 voorkomt. Volgens de voorgenomen plannen zullen geen werkzaamheden plaatsvinden aan de Bosscherweijerloop. Zodoende treden geen negatieve effecten op aan de mogelijk voorkomende beekprik, waardoor het niet nodig is om mitigerende maatregelen te nemen. Indien er wel aan de beek gewerkt gaat worden, dan is nader onderzoek nodig naar het voorkomen van beekprik en de mogelijke effecten die kunnen optreden.

Uit het vleermuisonderzoek van 2010 (Staro Natuur en Buitengebied 2010) wordt het plangebied door vleermuizen gebruikt om te foerageren. Er komen volgens dit onderzoek geen verblijfplaatsen van vleermuizen voor in het te slopen bedrijfspand. Ten aanzien van vleermuizen treedt geen negatief effect op.

Soorten van FFtabel vogels

De in het plangebied voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFtabel vogels en zijn strikt beschermd. Indien eventuele kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart t/m half juli) worden uitgevoerd, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van de algemene vogelsoorten. Het te slopen bedrijfspand biedt mogelijk broedgelegenheid aan enkele algemene soorten vogels. Indien de sloop buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, zullen geen nadelige effecten optreden. Wanneer vooraf is vastgesteld dat er geen vogels broeden in/op het pand, dan mag er ook in het broedseizoen worden gesloopt.

Tabel 1. Overzicht (mogelijk) voorkomende beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Brede wespenorchis	FFtabel 1	Leefgebied	Geen	Nee	-
Beekprik	FFtabel 3	Leefgebied	Geen, tenzij aan de beek gewerkt wordt		- Nader onderzoek indien aan de beek gewerkt gaat worden
Bruine kikker	FFtabel 1	Leefgebied	Geen	Nee	-
Gewone pad	FFtabel 1	Leefgebied	Geen	Nee	-
Bastaardkikker	FFtabel 1	Voortplantingshabitat	Geen	Nee	-
Kleine watersalamander	FFtabel 1	Voortplantingshabitat	Geen	Nee	-
Vogels	Vogels	Foerageergebied en broedgebied	Mogelijke verstoring	Nee, mits	Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen of vaststellen geen broedgevallen
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Geen	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Geen	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Delft, Van J.J.C.W. et al. Waarnemingenoverzicht 2009, RAVON 38, jaargang 12, nummer 4, Stichting RAVON, Nijmegen, 2010.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Staro Natuur en Buitengebied, 2009. Quickscan natuurwaarden, onderzoeksgebied Lommelsedijk 9 te Luyksgestel. Rapportnummer P09-0172. Staro Natuur en Buitengebied, Gemert.
- + Staro Natuur en Buitengebied, 2010. Vleermuisonderzoek Lommelsedijk 9 te Luyksgestel. Rapportnummer P09-0173. Staro Natuur en Buitengebied, Gemert.

Internet

- + www.brabant.nl
- + Beschermde gebieden: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, geraadpleegd op 14 februari 2013
- + www.rijksoverheid.nl
- + www.ravon.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.telmee.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + NDFF - quickscanhulp.nl 14-02-2013 12:25:53

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (bron: Rijksoverheid 2011)

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

In 2005 is met het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten het beschermingsregime versoepeld. Met deze aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in veel gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Door een wijziging in de wetgeving in 2009 is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid 2011)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid 2011)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.